

Alberto Hernando

El primer secretari de la Federació Local de la CNT sortita de l'assemblea de Sans de febrer del 76

En aquests moments que de nou es parla d'una segona transició, després de la interessant experiència del 15 M on es van ocupar les places " **sense ordre ni concert** ", però que, per un moment donava la sensació que s'apuntaven noves maneres d'entendre la política, l'aire fresc d'una assemblea permanent que des del carrer propiciava iniciatives diferents de socialització de la nostra vides, i per un instant l'imaginari de tot el que passava ens il·lusionava de nou i per uns dies vam creure que s'obrien bretxes en els murs de l'Estat que igual si, aquest cop sí, acceptava altres camins de confluència per organitzar una mica millor les nostres vides, sense pretendre cap cosa extraordinàriament revolucionària, simplement això viure sense tants ofecs.

Una cosa així, com una frenada en plena autopista, a un sistema cada vegada més injust on el mecanicisme, en comptes d'alleugerir les nostres vides, les fa més insuportables i amb més incertesa, on l'autoestima dels exclosos que cada vegada són un major nombre de persones fa inviable completament el sistema, almenys per als que el pateixen, i altres s'agafen a la precarietat i a la incertesa de noves lògiques dictades pel mateix sistema que en res afavoreixen les seves vides.

Però com sempre, el moment efervescent d'okupar les places ja ha passat; alguns van tornar als barris i van tractar de continuar organitzant-se, però una bona part va optar per la política convencional i de nou es van frenar les mobilitzacions, perquè d'alguna manera es va tornar a mirar a les urnes i en això estem ara de nou.

Però de moment, ens va semblar una experiència il·lusionant; l'alegria de veure a la plaça Catalunya a noves generacions ocupant l'espai públic i demanant l'opinió dels vells rebels de 1977; un intentava buscar el lligam d'aquells dies de la transició en què, tot i que amb altres dinàmiques, hi havia un pols directe per ocupar espais vitals de la ciutat com era ara les Rambles, en què al llarg del dia es respirava la llibertat d'estar canviant alguna cosa, i per la nit els quotidians enfrontaments amb les forces de la repressió agitaven el pols d'una democràcia que lluitava pels espais de llibertat i democràtics adquirits pel buit de poder d'un moment puntual de la nostra política estatal que s'estava redefinint.

Ara que de tot fa 40 anys, podem recordar que fa precisament quaranta anys que el moviment llibertari va reconstituir la CNT a l'interior del país, amb la famosa assemblea de Sant Medir al barri de la Bordeta, on en aquesta reconstrucció es va tractar de posar ordre a un nombrós grup de tendències que tractaven d'impulsar la seva manera particular d'entendre l'anarcosindicalisme. En aquesta aventura de la reconstrucció de la CNT trobem a Alberto Hernando treballador de Telefónica que va tenir el càrrec de secretari de la Federació Local de la CNT a partir de juny de 1976 i tot en semi clandestinitat.

Manel de Sucre.- Crec recordar que el local d'aquella Federació Local de la CNT era al carrer Portaferriassa ¿que recordes d'aquells primers passos de reconstrucció, qui estava amb tu?

Alberto Hernando.- La primera Federació Local a la Transició tenia la seva seu en aquell local de Portaferriassa, l'entrada estava en un discret passatge. Era un local incautat per la CNS (sindicat oficial creat durant el franquisme) i ens va anar cedit subreptíciament per membres dels injuriats cincopuntistes. Des dels primers mesos de 1976, allí es reunien els embrions dels que haurien de ser sindicats. El Comitè Regional Provisional sortit de l'assemblea de Sant Medir i els sindicats ja formats de la Federació local, teníem allí una reunió setmanal. L'ambient de Portaferriassa era eufòric, però bastant caòtic i indiscret, ja que encara estàvem sota la dictadura i allà concorria més gent de la deguda, incloent confidents. Al poc temps, les parets i el mobiliari del local era el testimoni d'una compulsió grafòmana. Així mateix, ningú es preocupava per la neteja que, segons sembla, per un informat principi llibertari, l'havia de assumir pràcticament tot sol en condició de secretari de la Federació Local. Durant el període del meu mandat van passar pel local membres del sindicat anarcosindicalista suec (SAC), membres de l'executiva d'ELA-STV clandestina, delegats de l'organització europea de sindicats, la cúpula del POUM (Wilebaldo Solano), membres destacats de les 2 "familiar reals" de la CNT a l'exili, així com de Dones Lliures. L'interès per la renascuda CNT, en aquells moments, era gran. No obstant això, aquest interès es va traduir, suposo que per precaució, en mínimes ajudes econòmiques. El local el desallotjar la policia en 1984, retornant als seus amos, comerciants del carrer Portaferriassa, als quals la CNT es ho havien confiscat en 1936.

M.S. -Ja des de primer moment hi va haver la lluita de tendències dins de la CNT, que va propiciar un pols entre totes elles per veure qui es feia amb el poder de l'organització, no tenint en compte que era precisament aquesta lluita intestina la qual minvava les forces internes, sobretot, destacaria el moment en que és expulsada la tendència dels Paral·lels "Grups d' Afinitat Anarcosindicalistes" com vas viure aquest moment el 1977 o 78, no recordo bé ara des del teu sindicat de Telefónica?

A.H.- Més que lluita pel poder era una disputa ideològica esgotadora entre els que volíem una organització predominantment anarcosindicalista i aquells que preconitzaven, insidiosament i usant sindicats minsos com el de "oficis varis", una mena d'organització integral anarquista. Les reunions setmanals dels sindicats en la FL eren un suplici. Es discutia amb vehemència de coses subalternes, quan no supèrflues que i feia pena, i no s'aprofundia en prendre una decisió sobre una estratègia eficaç per desenvolupar els sindicats, la necessitat històrica, després de quaranta anys proscrits, era la tasca més imminent i òbvia. La malvolença personal entre diferents "companys" esdevenir odi i en ocasions, agressions físiques. Va ser lamentable. Aquesta lluita sorda i intestina no només va impedir el creixement de l'afiliació sinó que més aviat va espantar als treballadors. Recordem que en el moment de més eufòria llibertària (Les jornades llibertàries i el míting de Federica Montseny a Montjuïc), l'afiliació als sindicats de la CNT representava tot just el 0,7% del total de treballadors censats a Catalunya. És curiós que es magnifiquin aquells dos actes i que, però, ningú recordeu que el darrer primer de maig il·legal el 1977 el organitzés i dirigís la Federació Local de Barcelona (juntament amb una minsa UGT i els minoritaris USO, SOC i CSUT, escissió de CCOO) de la qual jo era el seu secretari. Que la CNT no es presentés a les primeres eleccions sindicals lliures el 1978, va ser un error que va pagar car. Personalment, vaig decidir, després del cas Scala, abandonar la CNT i participar en aquelles eleccions com a independent, sortint delegat a Telefónica. La ruptura de les dues tendències va tenir lloc al congrés nacional de 1980, quan, fastiguejats de tant maximalisme i assetjament, una bona part dels militants van abandonar la CNT per formar la CGT. El temps, els ha donat la raó: la CGT té una relativa presència en el món laboral, mentre que la CNT és testimonial. D'aquella experiència vaig sortir cremat i no vaig tornar a formar part de cap sindicat ni partit polític. A Telefónica vaig seguir participant en les diferents resistències obreres a l'empresa, però com un treballador més. En paral·lel a la meva feina a Telefónica, vaig col·laborar amb l'editorial

Ruedo Ibérico. I a la mort del seu editor, Pepe Martínez, vaig començar a escriure articles i crítica literària en diaris (La Vanguardia, El Mundo, El Periódico de Catalunya) i revistes (El Viejo Topo, Quimera, La Puça i el general, Archipiélago). Fins i tot en l'etapa en què va estar Salvador Gurucharri com a director de Solidaridad Obrera (1999-2000) escrivia una columna titulada "Neones" sota el pseudònim de Mauro Roa. Ara estic jubilat, he deixat d'escriure en els mitjans públics i em dedico a ser un avi exemplar del meu nét Artur. El que no vol dir que no mantingui un interès per la política actual, especialment pels moviments sorgits arran del 15 M; moviments encara en germen, confusos orgànica i ideològicament, però esperançadors com impugnació tribunicia al bipartidisme (encara que es qualifiquen de dreta i esquerra, tots dos són fidels vicaris del capitalisme) i els rapinyaires poders econòmics. El seu caràcter llibertari i entusiasme em recorden molt als joves que vam participar en la Transició. Espero que no siguin derrotats ni es frustrin com ens va passar a nosaltres.

MS.- A dalt ens comentes, la teva participació i col·laboració amb Martínez de l'editorial Ruedo Ibérico amb el que crec que et va unir una bona amistat fins al final dels seus dies, en fi, què ens pots dir d'aquella mítica editorial?

A.H.- Des de 1978 a 1986, quan per un accident fortuït va morir a casa seva de Madrid, vaig mantenir una estreta relació amb Pepe Martínez. Junts, ja l'editorial a Espanya fins a la seva clausura en 1982, portem la redacció dels tres últims números de "Cuadernos de Ruedo Ibérico", un d'ells dedicat a la CNT i que va ser menyspreat per l'organització "CNT ser o no ser la crisis de 1976-1979". També vaig col·laborar amb Pepe Martínez a la promoció dels llibres que va editar a Espanya, entre els quals figurava "El Eco de los pasos" de Joan García Oliver, llibre que juntament amb Pepe Martínez vam presentar al sindicat d'Arts Gràfiques de Barcelona (Carrer Riereta). Desconec per què un sector dels cenetistes vells, de la facció federiquista, odiaven l'editorial "Ruedo ibérico". Suposo per haver editat l'obra de Peirats, contrincant de Federica Montseny. Una senyora gran ens va increpar dient que no s'havia llegit el llibre, però tot el que hi deia Garcia Oliver eren mentides. Severino Campos, que també assistia a l'acte, va amenaçar amb explicar secrets, al que Luis Andrés Edo, en la nostra defensa, li va replicar que si Severino parlava, ell també ho faria. I, com en el vers de Quevedo, no hi va haver res: tots dos no van comptar cap secret orgànic. En fi, aquest acte suposava un guió que Groucho Marx hagués signat encantat. Una editorial com

Ruedo ibérico era necessària en aquells temps, ja que si a l'exili s'havia dedicat a informar, en la democràcia del que es tractava era de contrainformar sobre els nous poders fàctics, la premsa especialment, i sobre la nova classe política "agarbanzada" que encara ens lamina. Pepe Martínez era molt incòmode per a aquells esquerrans dels setanta que en aquests moments, passats al PSOE, cohabitaven amb els poders de sempre. Van acabar amb l'editorial, amb menyspreu i a la callada, mitjançant una premeditada asfíxia econòmica; i respecte a Pepe Martínez condemnant-lo a un ostracisme social.

MS : Gràcies Alberto Hernando per ajudar-me en aquesta nova aventura de redactor a la revista Catalunya de la CGT, si vols apuntar algun fet més que consideres que podíem haver parlat i no hem fet, ara pot ser el moment de deixar constància si no, u deixem aquí que ha estat un plaer. Salut Company

Manel de Sucre i Cortiella

Mani CNT any 1977 probablement

Alberto Hernando